

Annoncering efter operatør til Vækstforums initiativ på fødevareområdet: "Innovationssamarbejde som forretningsstrategi" i perioden 2016-18.

Baggrund

Annoncering efter operatør sker med udgangspunkt i Vækstforums Vækstplan 2016-20, Handlingsplan 2016-18.

På fødevareområdet iværksættes nu delinitiativet "Innovations-samarbejde som forretningsstrategi", som omhandler facilitering af og støtte til udvikling af fødevarevirksomheders innovationskapacitet, differentierede produkter, nye forretningsområder og nye forretningsmodeller.

Vækstforum søger efter en operatør for perioden 1. januar 2016 - 31. december 2018.

I nedenstående oversigt ses handlingsplan for fødevarer 2016-18. Til højre ses eksempler på de mange generelle og sektor-specifikke initiativer, som fødevarsatsningens initiativer spiller sammen med, og som også bidrager til udvikling og vækst i fødevarevirksomhederne.

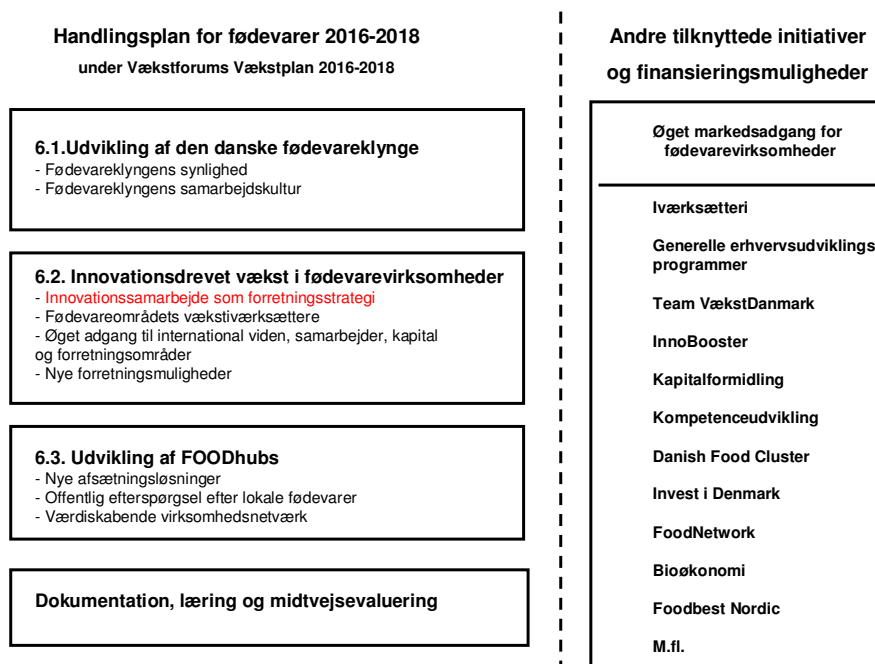

Dato 26-08-2015

1-10-76-4-15

Side 1

Figur 1. Oversigt over handlingsplan for fødevarer og andre initiativer

Formål og mål

Formålet med initiativet er at øge antallet af innovationsaktive små og mellemstore virksomheder inden for fødevarerområdet. Målet er at skabe vedvarende ændringer i de deltagende virksomheders innovationsaktivitet. Det er dokumenteret, at innovative virksomheder generelt øger produktiviteten mere end ikke-innovative, og at samarbejde om innovation yderligere styrker implementeringshastigheden og værdiskabelsen.

Deltagelse i innovationssamarbejde vil resultere i, at de deltagende virksomheders performance styrkes, målt på vækst i omsætning, værditilvækst og eksport. Initiativet skal endvidere stimulere til øget innovation hos SMV'er via mere samarbejde mellem store virksomheder og SMV'er, idet store virksomheder kan være stærke bidragydere til SMV'ers innovation. Deltagelse af store virksomheder sker ud fra SMV'ers behov og interesser og kan ikke omfatte dækning af store virksomheders udgifter.

Vækstforum ønsker med initiativet at sikre en velfungerende og let tilgængelig innovationsinfrastruktur på fødevarerområdet, som hurtigt kan levere den viden, de kompetencer og de samarbejdspartnere, der er en forudsætning for at udvikle virksomhedernes innovationskapacitet og vækstambitioner.

Der er under fødevareratsningen siden 2010 udviklet et stærkt innovationsmiljø for at skabe viden- og innovationssamarbejder for virksomheder og tilbyde innovations- og vækstsparring. Det er sket i samspil med fødevarerområdets mange organisationer og aktører i hele landet. Innovationsmiljøets arbejde er karakteriseret ved en virksomhedstilpasset tilgang, hvor virkemidler og indsats tilrettelægges ud fra den enkelte virksomheds behov og ambitioner for innovationssamarbejdet. Via innovationsmiljøets sparring og facilitering udfordres virksomhedernes ønsker om innovation, og der åbnes nye perspektiver for virksomhedernes potentialer, hvorved mere radikale og mere værdiskabende muligheder og løsninger i innovationssamarbejdet kommer i spil.

De gode erfaringer og miljøets virksomhedsrettede tilbud skal under Vækstforums handlingsplan 2016-18 videreudvikles, fokuseres og ramme en bredere kreds af virksomheder, samtidig med at arbejdet konsolideres og dokumenteres. Der skal endvidere arbejdes for i muligt omfang at udbrede aktiviteterne tværregionalt, så de kommer flere virksomheder i andre regioner til gavn. Se uddybende beskrivelse i afsnit vedrørende krav til operatør samt initiativets målgrupper.

Der søges en operatør til at udmønte delinitiativet "Innovationssamarbejde som forretningsstrategi", der er et centralt element i det samlede innovationsmiljø på fødevarerområdet.

Aktivitetens mål for initiativet er, at der gennemføres minimum 40 innovationssamarbejder med deltagelse af minimum 120 virksomheder. Se endvidere afsnit om effektkæde for initiativet.

Krav til operatør

Der søges en operatør, der er i stand til at løse de opgaver, der beskrives i nærværende annoncering af delinitiativet. Operatøren skal besidde forskellige kompetencer inden for innovation og forretningsudvikling på fødevarerområdet. Operatøren skal desuden besidde stærke kompetencer inden for facilitering af værdiskabende innovations- og vidensamarbejder mellem virksomheder og videninstitutioner. Operatøren skal have et godt kendskab til innovations- og

erhvervsfremmesystemet og dets aktører, både det generelle og det sektorspecifikke system, for at sikre at relevante videnaktører, samarbejdspartnere og støtteordninger bringes i spil i forhold til virksomhedernes specifikke behov og forskellige udviklingsstadier.

Operatøren skal kunne fungere landsdækkende. I første omgang finansieres deltagelse af virksomheder fra Region Nordjylland og Region Syddanmark under den 1-årige vstdanske samarbejdsaftale om virksomheders deltagelse i erhvervsfremmeaktiviteter på tværs af regionsgrænser. Aftalen evalueres medio 2016 af Vækstfora i de tre vstdanske regioner.

Operatøren skal være organiseret på en sådan måde, at der kan opereres med høj hastighed, kvalitet og træffeevne.

Operatøren skal gennemføre aktiviteterne i et integreret samarbejde mellem innovationsmiljøet og øvrige regionale og nationale innovations- og erhvervsfremmetiltag såvel generelle som branchespecifikke, således at de deltagende virksomheder og øvrige parter opnår de bedst mulige vækstbetingelser i den givne innovationsfase de befinder sig i.

Initiativets aktiviteter skal jf. Erhvervsfremmelovens § 9, stk. 5 gennemføres i regi af selvstændige, juridiske enheder som f.eks. fonde eller selvejende institutioner. Den juridiske enhed, der skal stå for aktiviteterne, skal være offentlig eller ikke-kommerciel.

Kriterier ved valg af operatør

Følgende kriterier indgår i Vækstforums valg af operatør til initiativet:

- Mangfoldighed af kompetencer hos ansøger, underbygget med kompetenceprofiler på organisatorisk niveau og for nøglemedarbejdere
- Dokumenteret erfaring med facilitering og vidensamarbejde
- En organisering der kan operere med høj hastighed, kvalitet og træffeevne
- Dokumenteret erfaring med administration af større strukturfundsprojekter, så de administrative byrder for de deltagende virksomheder og videninstitutioner i videst muligt omfang lettes.
- Dokumenteret erfaring med fundraising relateret til erhvervsfremme.
- Synlighed over for målgruppen.

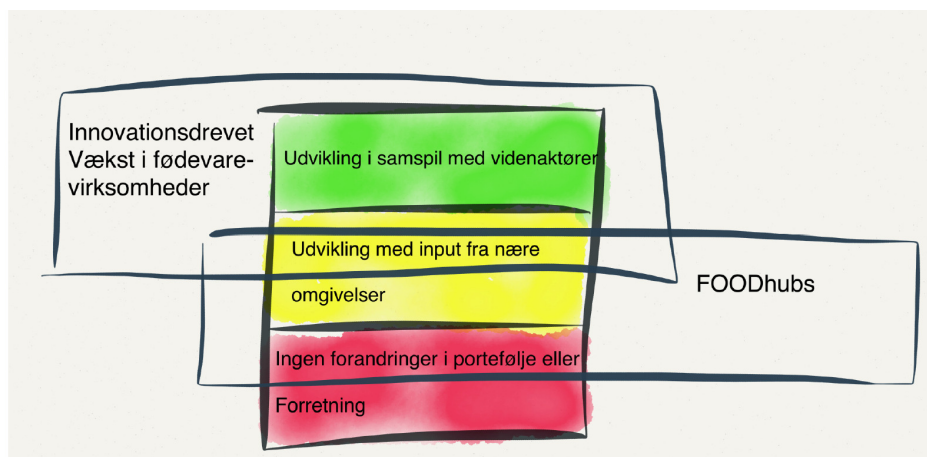
Målgrupper for initiativet

De deltagende virksomheder under innovationsmiljøets pulje til innovationssamarbejder (differentieringspuljen) har i perioden 2010-15 overvejende været udviklingsorienterede virksomheder, der både var vant til samspil med videnaktører og "nære omgivelser" (kunder, leverandører, medarbejdere, brancheorg. m.v.) om deres udvikling.

I perioden 2016-18 udvides målgruppen under nærværende initiativ til også at omfatte udviklingsorienterede virksomheder, der har erfaring med samarbejde med deres "nære omgivelser", men ikke erfaring med samarbejde med videnaktører.

Målgrupperne for initiativet udgøres således af de to øverste niveauer i nedenstående figur:

Figur 2. Målgrupper for initiativet "Innovationsdrevet vækst i fødevarer virksomheder", som delinitiativet "Innovationssamarbejde som forretningsstrategi" er en del af

Inspiration: "Tværgående rapport – Fødevarerenetværk i Region Midtjylland"

Aktiviteter under initiativet

Operatøren skal vejlede, facilitere og yde støtte til udvikling af fødevarer virksomheders innovationskapacitet, differentierede produkter, nye forretningsområder og nye forretnings-modeller. Det skal ske via gennemførelse af innovationssamarbejder, der sammensættes og målrettes ud fra deltagervirksomhedernes innovationsbehov. Målet er, at der i hvert innovationssamarbejde udvikles og afprøves en eller flere idéer til et nyt produkt, en ny løsning, nyt forretningsområde eller ny forretningsmodel med et kommercielt sigte.

Hvert innovationssamarbejde er unikt, og kan befinde sig på forskellige stadier i innovationsprocessen (fra idé til udvikling af prototype til test, fra prototype til marked, fra marked til forretning osv.). Der er forskel i samarbejdernes varighed, budget, antal af relevante parter og om der indgår f.eks. universitetsforskning, GTS-viden eller viden og kompetencer fra studerende fra et erhvervsakademi som videnparter i samarbejdet. Der findes med andre ord ikke en standard for samarbejdernes forløb og karakter.

For at skitsere bredden i innovationssamarbejdernes indhold kan følgende tænkte eksempler illustrere det:

- et innovationssamarbejde udvikler et nyt produkt eller service, der er radikalt nyt for markedet. De deltagende parter består af 3 SMV fra hhv. forarbejdning, service og maskinforarbejdning samt to universiteter og en designvirksomhed. Samarbejdet forløber over 14 mdr.
- et innovationssamarbejde udvikler og tester 3 idéer til en ny forretningsmodel, med deltagelse af 3 SMV - hhv. to detail/servicevirksomheder og en restaurant – samt 10 studerende og to undervisere fra to erhvervsakademier. Samarbejdet forløber over 3 mdr.

Operatørens opgave er at sikre de bedst mulige rammer for og forløb under innovationssamarbejderne. Opgaverne omfatter:

Rekruttering og vejledning af virksomheder og videninstitutioner, facilitering/sparring vedrørende indhold og hjælp til at finde rette samarbejdspartnere til innovationssamarbejderne, fag-

lig prioritering af ansøgere til samarbejderne, forventningsafstemning blandt parterne forud for samarbejdet. Operatøren skal i forbindelse med rekruttering og sparring med potentielle virksomhedsdeltagere vurdere virksomhedernes innovationspotentiale, parathed og ambitionsniveau i forhold til at indgå i innovationssamarbejder.

Endvidere omfatter opgaverne: Facilitering af innovationsprocessen i innovationssamarbejderne (via operatør eller ekstern konsulentbistand), sparring vedrørende kommercialiseringsfasen af samarbejdet, f.eks. vejledning i forhold til indhold og finansieringsmuligheder ift. næste fase af arbejdet, så der sikres enten proof of business, udarbejdes plan for skalering eller plan for direkte implementering af det nye produkt eller idé.

Operatøren skal generelt sikre markedsføring af initiativet samt løbende formidling af opnåede resultater.

Derudover har operatøren ansvar for at stille viden og erfaringer fra arbejdet med innovationssamarbejder til rådighed i forhold til et dansk-svensk co-location centre i en evt. kommende fødevarer-KIC.

Operatøren skal tilvejebringe et setup, som sikrer, at bevillingen til initiativet bestående af EU-midler, regionale midler, privat medfinansiering m.v. forvaltes som et program. Det betyder, at operatøren som administrator har ansvar for, at midlerne bevilges og udbetales efter gældende regelsæt i forhold til såvel EU-midlerne som de regionale midler. Desuden skal operatøren organisere sig på en måde, der sikrer at stærke fagkompetencer ift. innovation og forretningsudvikling inden for fødevarerområdet bringes i spil i prioriteringen af ansøgere til midlerne under programmet, herunder bringes i spil i forhold til faglig sparring af ansøgerne.

Krav til innovationssamarbejderne

Der er nogle mindstekrav til innovationssamarbejderne. Innovationen skal foregå i et samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner. Videninstitutioner defineres som forsknings- og udviklingscentre og sektoren for videregående uddannelser. Hvert innovationssamarbejde skal bestå af minimum 3 SMV virksomheder i samarbejde med minimum 1 videninstitution¹.

Store virksomheder (ikke-SMV) kan deltage i aktiviteterne, dog skal minimum ¾ af de deltagende virksomheder være SMV og rettighederne til resultatet af innovationssamarbejdet (f.eks. nyt koncept, løsning eller lignende) kan ikke placeres i en stor virksomhed. Der ydes ikke finansiel støtte under initiativet til store virksomheders deltagelse.

Generelt gælder, at operatøren i arbejdet skal opdyrke nye forretningsmuligheder i krydsfeltet mellem fødevarer og andre forretningsområder, f.eks. inden for sundhed, bioøkonomi osv. Det skal ske gennem inspiration, facilitering, match og medfinansiering af innovationssamarbejderne.

¹ Jf. Regionalfonden 2014-20, Innovativ og bæredygtig vækst i virksomheder, Prioritetsakse 1.a - Styrket innovation i SMV'er.

Effektkæde

Det overordnede mål i initiativet er, at der gennemføres minimum 40 innovationssamarbejder, med deltagelse af minimum 120 virksomheder. Ansøger skal i forbindelse med ansøgningen udarbejde et effektkædeskema for aktiviteterne i projektet, med beskrivelse af hovedaktiviteterne, forventet output samt forventet effekt, jf. vedlagte bilag med skabelon til effektkæder. Ansøger skal i skemaet desuden beskrive de kritiske antagelser, dvs. hvilke omstændigheder der er særligt afgørende for, om output helt eller delvist kan opnås.

Budget og finansiering

Det samlede budget for initiativet er 87,4 mio. kr., fordelt retningsgivende i nedenstående skema. Ansøger skal beskrive aktiviteterne uddybende i ansøgningen. Ansøger skal endvidere give et realistisk bud på aktiviteterne fordeling på de 3 år, ud fra en vurdering af, hvornår aktiviteterne forventes gennemført.

Budget (1.000 kr.)	2016	2017	2018	I alt
Pulje til innovationssamarbejder	25.760	22.621	21.977	70.357
Rekruttering, facilitering, sparring	6.240	5.480	5.324	17.043
Budget i alt	32.000	28.100	27.300	87.400
Finansiering (1.000 kr.)				
Region Midtjylland	10.000	6.100	5.300	21.400
EU's Regionalfond	10.000	10.000	10.000	30.000
Anden finansiering (virksomheder og videninstitutioner)	12.000	12.000	12.000	36.000
Finansiering i alt	32.000	28.100	27.300	87.400

Tidsplan for ansøgningsproces

TIDSPUNKT	AKTIVITET
26.08.15	Annoncering efter operatør
09.09.15	Informationsmøde
15.09.15	Ansøgningsfrist kl. 12.00
September	Afklaring af evt. spørgsmål, i forbindelse med forberedelse af ansøgninger til behandling i Vækstforum
21.10.15	Vækstforum behandler indkomne ansøgninger og indstiller til afslag eller bevilling hos hhv. Regionsrådet (regionale midler) og Erhvervsstyrelsen (EU-midler)
Ultimo oktober -	Erhvervsstyrelsen behandler indstilling fra Vækstforum
25.11.15	Regionsrådet behandler indstilling fra Vækstforum. Orientering til ansøgere om resultatet af behandlingen vedr. ansøgte regionale midler
Ultimo 2015/ primo 2016	Forventet svar på ansøgning fra Erhvervsstyrelsen

Endelig iværksættelse af initiativet sker med forbehold for Vækstforums behandling den 21. oktober 2015 af indkomne operatøransøgninger, Regionsrådets behandling den 25. november 2015 samt Erhvervsstyrelsens behandling efter Vækstforums indstilling.

Informationsmøde

Spørgsmål vedrørende annonceringen kan indsendes skriftligt til sekretariatet på OP@ru.rm.dk frem til den 8. september. Sekretariatet samler og forholder sig til alle indsendte spørgsmål og tager afsæt heri og evt. yderligere spørgsmål på et informationsmøde for interesserede ansøgere den 9. september 2015 kl. 13.00 i Regionshuset Viborg. Spørgsmål og svar offentliggøres efterfølgende på hjemmesiden i kortfattet form, så alle interesserede ansøgere kan orientere sig.

Af hensyn til forplejning er tilmelding til informationsmødet nødvendigt. Send venligst navn på organisation, tlf. og navn på deltagere til: OP@ru.rm.dk, senest den 8. september kl. 10.00.

Krav til ansøgningen

Ansøgningsfrist er den 15. september 2015 kl. 12.00.

Ansøgningen indsendes som en samlet EU-ansøgning i EU's Regionalfonds ansøgningskema, prioritetsakse 1.a. Se <https://regionalt.erhvervsstyrelsen.dk/sog-tilskud>

Derudover udfyldes og indsendes Region Midtjyllands ansøgningskema og skema med projektets effektkæde inden for ansøgningsfristen til: OP@ru.rm.dk, og i emnefeltet skrives "operatøransøgning - innovationssamarbejde som forretningsstrategi".

Ansøgningskemaer, bilag og vejledning

- Regionalfondsprogrammet
- Regler for EU-medfinansiering 2014-2020 - Støtteberettigelsesregler
- Ansøgningskema EU's Strukturfonde - Regionalfonden
- Ansøgningskema til Region Midtjyllands initiativer og programmer
- Skema vedr. effektkæde og indikatorer.
- Klog hverdagsmad til en verden i forandring. Strategi for Vækstforums fødevareresatsning (2016-2020) og Handlingsplan for Vækstforums fødevareresatsning (2016-18)

Link til skemaer og vejledninger findes på Vækstforums annonceringshjemmeside, hvor nærværende annoncering er beskrevet.

Kontaktpersoner for yderligere oplysninger

Udviklingskonsulent Anja E. Rasmussen, Regional Udvikling, tlf. 7841 1705

Chefkonsulent Lars Haahr Jensen, Regional Udvikling, tlf. 7841 1704.